21

Q. O. B. V.

SPECIMEN INAUGURALE MEDICUM DE PODAGRA,

QVOD

EX DECRETO AMPLISSIMAE FACULTATIS MEDICAE

IN ACADEMIA REGIOMONTANA

PRO

GRADU DOCTORIS,

SUMMISQVE IN MEDICINA HONORIBUS
ET PRIVILEGIIS RITE CONSEQVENDIS

ERUDITORUM DISQVISITIONI SUBMITTIT

JACOBUS FREDERICUS
REGIUS,
NIZZENA-CURONUS.

A. MDCCLVIIII. 20. DECEMBRIS.

REGIOMONTI BORUSSORUM, LITTERIS HARTUNGIANIS.

VIRO

ILLUSTRISSIMO, GENEROSISSIMO, EXCELLENTISSIMO,

D. PANAIOTAE

DE

CONDOIDI,

AUGUSTISSIMAE AC POTENTISSIMAE SACRAE IMPERII TOTIUS RUSSIAE MAJESTATIS AUTOCRATORI ET IMPERATRICI A CONSILIIS INTIMIS, SACRATISSIMAE AUGUSTAE IMPERATRICIS PERSONAE PRO CUSTODIENDA PRETIOSISSIMA EIUS SALUTE MEDICO PRIMARIO, CANCELLARIAE MEDICAE PRAESIDI VNICO, RERUMQVE MEDICARUM PER LATE PATENTIS IMPERII ET INNEXARUM EI PROVINCIARUM DIRECTORI SUPREMO,

MAECENATI OPTIMO,

NEC NON

VIRO

PRAENOBILISSIMO, AMPLISSIMO, EXCELLENTISSIMO,

D. JOHANNI CHRISTOPHORO BOHLIO,

AUGUSTI BORUSSORUM REGIS ARCHIATRO,

PROFESSORI MEDICINAE IN UNIVERSITATE REGIOMONTANA ORDINARIO SECUNDO,

PATRONO VENERANDO,

HANC DISSERTATIONEM,

EO, QVO PAR EST,

OBSEQVII ET HONORIS

CULTU,

CUM VOTO

OMNIS FELICITATIS

SACRAM FACIT

AUCTOR.

SPECIMEN INAUGURALE MEDICUM DE PODAGRA.

§. 1.

Dolor artuum in partibus, qvae ad formandum articulum aliquid faciunt, ſeu dolor in locis articulationum *Arthritis* appellatur. Hic vel plures articulos ſimul occupat, vel in vno ſeu altero tantum adeſt. In priori caſu audit *Arthritis vniuerſalis*, in poſteriori *particularis*.

§. 2.

Arthritis particularis (§o. 1.) in diuerſas iterum diſpeſcitur ſpecies, prouti loca variant, in qvibus dolor obſervatur. Sic dolor haerens in manu, *Chiragra* audit; in pede extremo, *Podagra*, in genu, *Gonagra*; in coxis, *Coxagra*; in

ſpina dorſi, *Trachleagra*; in ſcapula, *Rachiſagra;* in lumbis, *Pechiagra;* in cubito, *Omagra;* in collo, *Siagonagra.*

§. 3.

Dividunt etiam Arthritidem in *Fixam*, qvando dolor articulorum in uno permanet loco; *Vagam*, qvando ex uno loco ad alterum abit; *Vernalem*, qvæ in Januario incipit, & ad Majum usqve durat, & *Autumnalem* incipiente Auguſto in exeuntem Decembrem protractam.

§. 4.

In hac diſſertatione nobis propoſuimus, iſtam ſpeciem *Arthritidis* perluſtrare, qvae Podagra dicitur; licet inqvirenda non tantum valeant de hac, ſed etiam de reliqvis ſpeciebus.

§. 5.

Podagra eſt igitur (§. 1. 2.) *dolor, in pede extremo, occupans ligamenta, musculorum tendines, & vaginulas eorundem in pede circa loca articulationis præſentia.*

§. 6.

Ex definitione (§. 5.) allata liqvet, doloroſum hunc affectum in ſenſu ſtricto conſideratum, morbum non eſſe idiopaticum, ſed ſymptomaticum. Omnes enim podagra laborantes *dolore* afficiuntur; dolor autem eſt ſymptoma partium nervoſarum, ſenſibilium, qvare etiam podagra tale malum eſt. Verum enimvero cum ſemper cum hoc affectu impotentia qvædam ad actiones læte, conſtanter & cum delectamento exercendas ſit conjuncta, morbum etiam eundem appellare poſſemus, morbum qvippe degeneraſcentium

ſcentium partium ſenſibilium cum labe qvadam & tabe vaſorum functioni pedum famulantium. Definiri etiam poteſt hic morbus per ſecretionem laeſam in glandulis Haverſianis articulorum.

§. 7.

Pes itaqve ſedes eſt podagrae princeps; inprimis autem *partes* in pede *magis ſenſiles*, ut nerui molliſſimi ligamentorum, tendinum, velamentorum, perioſtii Sedem hanc demonſtrant dolores atrociſſimi & diuturnitas mali, qvae ſignum eſt obſtructionis in vaſis minimis acute ſenſibilibus, ad qvae Medicamenta non facile accedere qveunt. Qvod autem hic dolor plerumqve in pedibus obſervetur, ratio in eo qværenda eſt, qvod pedes magis, qvam reliqvæ partes, injuriis Aëris ſint expoſiti & a cauſa externa qvacunqve facile comprimantur, refrigerentur, qvod ſtaſin materiae peregrinae podagricae infert.

§. 8.

Cum a praeſentia ſaeviſſimi doloris in partibus pedum ſenſibilibus (per §um 5. & 7.) ad podagram ipſam concludere liceat; doloris autem cauſa princeps conſiſtat in extenſione praeternaturali fibrarum ſenſibilium ſubitanea; podagrae etiam *cauſa princeps* erit: *Extenſio praeternaturalis fibrarum ſenſibilium* in tendinibus, membranis ac nervis.

§. 9.

Nulla extenſio praeternaturalis (§o praeced.) accidere poteſt, niſi ſimul adſit qvoddam objectum nervos ſentientes vellicans; hinc & in podagra ejusmodi objectum irritans, ſive ſit externum, ſiue internum, adeſſe debet; qvod

vocabo materiam viscidam, acrem, ſtagnantem, parietes vaſorum minimorum rodentem, hanc ſeqvitur ſtaſis, extenſio, dolor. *Cauſa mediata proximior* vero hujus mali erit illa qvalitas MSeae vitiata, qvae conſiſtit vel in *Cacochymia pituitoſa*, vel in *acri acida*, vel in *pituitoſa & acri* ſimul, qvae obſtructiones producunt *in vaſis ſubtiliſſimis tendinum & ligamentorum;* ſive ſtaſis a materia viſcida & acri in vaſis ſubtiliſſimis ligamentorum & tendinum podagram inferre valet. Podagra enim,

a. Ut morbus chronicus pro fundamento habere debet viſcidum & acre.

b. Medicamentis reſolventibus amaris & antacidis curatur, qvibus etiam utimur in morbis a viſcido ſeu acri dependentibus.

c. Cauſae praediſponentes omnes, ut Aër humidus, frigidus, ſenium, cibi viſcidi, farinoſi; tempus paroxiſmi &c. viſcidum & acre producentes certitudinem hujus veritatis abunde demonſtrant.

d. Plurimi deniqve hoc malo afficiuntur ſolo abuſu vini praecipue acidi, qvod praeſentiam acrimoniae acidae indicat.

§. 10.

Cauſae mediatae remotiores mutantes ſunt:

1. *Aër humidus, frigidus, procelloſus*, nam

a. Aer humidus augendo humidum in corpore.

α. Salia diluit minusqve reddit activa, hinc praeparatio ad ſe - et excretiones depurationesqve ſangvinis impeditus.

β. Fi-

β. Fibras debilitat, in qvo ſtatu motus humorum reqviſitus deficit, ſe - et excretiones depurationesqve ſangvinis minus recte ſuccedunt, unde viſcidum & acre generatur.

b. Aer frigidus fibras reddit rigidas humoresqve ſpiſſos, qvare ſtaſis humorum & hinc inde podagra infelici progenie naſcitur. Haec qvoqve ratio videtur, cur

2. *Pedes ſudore madentes ſubito refrigerati*, podagram cito inferant?

3. *Cibi viſcidi, farinoſi, abuſus Acidorum & vini ipſius nimius ad ebrietatem usqve abuſus.* Viscida qvippe difficile reſolvuntur a viribus adſimilatricibus; Salia acida & vinum ſangvinem coagulant, partes ciborum terreſtres evolvunt, qvae ſangvinem majori qvantitate intrantes, eidem mixtae viſcidum & acre praedominans generant.

4. *Commeſſationes & ebrietas* inferunt cruditates, qvae novo fomite viſcidum & acre in ſangvine procreant. Hinc LISTERUS diaetam in cibo & potu tanqvam auream regulam diaeteticam pro principe cura commendat in podagra, ut aſſimilatio ciborum in chylum eo citius abſolvatur, humores boni & cocti ſecernantur, omne vero peregrinum & noxium a ſangvine arceatur.

5. *Venus praematura, fervens, ſtudia acerrima, lucubrationesqve* corpus maxime debilitant, & Spiritus majori qvantitate conſumunt: tum vero corpore debili depurationes MSeae minus recte ſuccedunt; hinc non mirum, qvod humores ſpiſſi & acres ob defectum Spirituum generati, podagram excitare qveant. Ob qvam cauſam verum

eſt

eſt proverbium omnibus notum: qvod Bachus ſit pater, venus mater & ira obſtetrix podagrae.

6. *Animi pathemata.* Qvo ſerenior & tranqvillior enim eſt animus, eo meliores depurationes MSeae, accumulatio vero materiae peccantis i. e. viſcidae & acris impeditur.

7. *Somnus nimius & parcus* augent ſpiſſitudinem, hinc augmentum materiae peccantis, & podagrae ſunt amici.

§. 11.

Cauſae mediatae remotiores determinantes ſunt.

1. *Aetas tricennaria.* Ante trigeſimum annum podagra aegre invadere ſolet corpus, nam

a. Ante dictum tempus fibrae ſunt adhuc teneriores, molles, facile dilatabiles, ideoqve ſtaſin in vaſis minutiſſimis ligamentorum non admittentes.
b. Temperamentum in hac aetate eſt plerumqve ſangvineum ſeu phlegmaticum, qvantum autem homo ætate increſcit, eo magis mutatur in cholericum vel melancholicum, fibrae evadunt robuſtiores, rigidiores, fluido magis reſiſtentes, humores negotioſa & laborioſa hominis vita ſunt viſcidiores; hinc non mirum, qvod acrimonia & ſpiſſitudo preſſo pede inſeqvatur.
c. Errores deniqve diaetetici hac aetate commiſſi facile viſcidum & acre accumulant, ſicqve podagram provocant, morbum huic aetati familiarem.

2. *Sexus virilis* plerumqve huic malo eſt obnoxius, nam

a. In

a. In ſexu ſeqviori adeſt temperamentum humidum, fibrae adſunt & vaſa magis dilatabilia; hinc obſtructionem non facile in vaſis ſubtiliſſimis tendinum, ligamentorum & nervorum admittentia, cujus tamen praeſentiam in podagra in prioribus defendi.

b. In ſexu ſeqviori per fluxum Menſium ordinarium, qvae eſt principalis depuratio MSeæ, defoecatur ſangvis, praecavetur omnis accumulatio cauſæ mediatæ proximioris podagrae, viſcidi qvippe & acris.

3. *Diſpoſitio haereditaria*, immo etiam contagium miasmatis podagrici orificiis corporis fotu & calore exaltatum adhærens, experientia teſte.

4. *Corpus tumidum, craſſum, plenum.* Talia enim ſubjecta humores habent viſcidos, ceterisqve paribus fibras magis debiles, qvod geneſin viſcidi & acris promovet.

§. 12.

Cauſae, qvae *paroxiſmum accelerant*, ſeu reditum paroxiſmi reddunt crebriorem, ſunt:

1. *Vitia* admiſſa *in ſex rebus non naturalibus*, ſeu cauſæ mediatae remotiores mutantes (§o. 10. allatæ) & ſeqventes, ut

2. *Abuſus* in comeſtione *Aſparagorum*, *lardi* & ſimilium, nam

a. Aſparagi aëre ſunt repletiſſimi, qvi expandens ſe in loco calido & humido inteſtinorum vaſa horum comprimit, circulum humorum & ſangvinis turbat, motum ſangvinis reddit inæqvalem & vitiat qvalitatem MSeæ. Aſparagi etiam ad putredinem fortiter inclinant; hinc inteſtina expanduntur, & ex hac qvoqve

cauſa vaſa minutiſſima comprimuntur, affluxus menſtruorum per hæc vaſa compreſſa impeditur, digeſtio aſſumtorum depravatur, cruditates ſangvinem ingreſſae ſtaſin efficiunt plurima mala generantem.

b. Lardum copioſe aſſumtum involvit Salia Menſtruorum, ut fiant minus activa & adſimilationi ciborum non conducunt, ſed nova tormenta redeuntia podagricis adferunt.

3. *Evacuationes nimiæ & nullo iudicio adhibitæ* diſſipant ſerum & ſpiritus majori qvantitate, unde accumulatur viſcidum, & obſtructionis cauſa fit. Falſum hinc eſt praejudicium eorum, qvi, malo remittente, purgantia exhibent draſtica ad removendas impuritates; purgantia enim talia non tantum noxias, ſed etiam partes eliminant ſalubres, unde debilitatis ex viſcido & acri nova qværela.

§. 13.

Indoles acrimoniae podagricæ ex §o. 9. liqvet & eſt ACIDA, qvod patet

1. Ex cauſis prægreſſis, nempe cibis viſcidis, viniqve abuſu &
2. Iuvantibus Mtis alcalicis, qvæ in acrimonia acida proſunt.

§. 14.

Diagnoſtica ſigna paroxismi podagræ *imminentis*, ſunt:

1. *Cruditates prægreſſæ*, ſeu depravata digeſtio ciborum viſcidum & ſtaſin generans.
2. *Ructus*, qvi indicant Aërem copioſum ex cibis corruptis in ventriculo hærentem.
3. *Gravitas*; eſt ſignum viſcidi præſentis tranſitum per vaſa minutiſſima impedientis.

4. *Tor-*

4. *Torpor flatulentus*; eſt ſignum humorum depravatorum, & concoctionis deficientis, qvod viſcidum & acre accumulare poteſt.
5. *Obſtructio alvi præcedens* viſcido & acri amica eſt, qvare etiam Medico, extra paroxismi ingruentis tempus, ſemper reſpiciendum eſt ad depurationes ſangvinis, ad ſe = ac excretiones, ut rite ſuccedant, neqve acre & viſcidum accumuletur.
6. *Sudor pedum ſolitus, interceptus*, materiam acrem retinet & paroxiſmum accelerat.
7. *Varices pedum* extenſionem venarum præternaturalem & debilitatem externam denotant, hinc occaſionalis viſcidi & acris cauſa ſunt.
8. *Aër humidus & frigidus* ſangvinem bonum & tranſpirationem impedit, viſcidum & acre ſimul accumulat.
9. *Mutatio coeli.* Si enim omnes ſubitæ mutationes corpori ſunt noxiae, etiam rarefactio prægreſſa major, ſubſeqvente refrigerio ſubitaneo, producit ſpiſſum & acre obſtructionemqve.

§. 15.

Paroxiſmi *podagrae præſentis* ex ſe cognoſcuntur: adſunt enim dolores pedum modo tendentes, modo dilacerantes, coarctantes, qvi dolor primo remiſſior, gradatim intenditur & noctu inprimis recrudeſcit, ob defectum ſpirituum & transpirationem impeditam, qvae per antedicta incrementum materiæ viſcidæ tartareæ generant. Qvo vehementior vero doloris cruciatus, eo brevior & remiſſior paroxiſmus.

§. 16.

Quoad durationis tempus, tormentum hoc podagricum, licet periodicum ſit, nunqvam tamen brevi tempore

vel in inſtanti tollitur; obſtinax enim cauſa ejus a viſcido & acri dependens obſtructiones difficillime reſolvendas in vaſis minimis & viſceribus depuratoriis procurat longiori medela indigentes. Curam eſſe difficilem haud tamen impoſſibilem, adſerentibus gravibus in arte Viris; qvodſi enim vel obſtinax ſit genium morbi, dummodo æger ipſe non in culpa ſit, qvi medicamentorum tædio correptus, diætam exqviſitam ei præſcriptam ad longius nimis tempus abhorret, & curæ prægravis morbi invincibilia obvertat obſtacula, lenimen & ſolatium mali experiri omneqve ſuperare poterit periculum. Hæc cauſa eſt, cur qvosdam curare poſſimus podagricos, non vero omnes. *In malo* ergo *recenti, viribus integris, viſceribus ſanis*, curam inſtituere valeamus ſat radicalem. Aſt ſi *diſpoſitio* adſit *hæreditaria*, *tophi podagrici* obſtructionem graviſſimam denotantes, *malum inveteratum*, curam tantum palliativam pollicemur eamqve difficillimam. Pedes qvoqve leni ſudore perfuſi, ſunt ſigna paroxiſmi remanentis; denotant enim vaſa ſubtiliſſima eo tempore eſſe aperta & ſpiſſitudinem reſolutam, ut ſtaſis & obſtructio cedant. Prima qvando vice ægrotus paroxismum fert, pedes ipſius qvaſi ab epoto veneno desqvamati obſervantur, durante enim paroxiſmo multa Salia acria ſtagnarunt, qvæ epidermidem & fibras ſubtiliſſimas eroſerunt, ut furfurum ſpecie deciderint. Verum enimvero paroxiſmi ſæpius recurrentes in fine nodos materia podagrica repletos efficiunt, ob expulſionem partium ſubtiliſſimarum & remanentiam ac augmentum partium craſſarum, qvæ vaſa ſubtiliſſima ad crepaturam usqve extendunt, unde tandem haec ſubjecta aegritudine potius afficiuntur, qvam dolore, ob deficientem extenſionem praeternaturalem fibrarum ſenſibilium ab obſtructione plenaria & ruptione vaſorum productam. Animadvertendum etiam eſt, qvod melius

lius ſit, quando pars affecta tumore occupata cernitur qvam non; prius enim eſt ſignum, ſtaſin & obſtructionem non eſſe in vaſis ſubtiliſſimis perioſtii vel aliarum partium, qvam expedire poſſimus.

§. 17.

Ex prægreſſa hujus mali theoria patet, qva ratione hujus medelam rite inſtituere atqve abſolvere valeamus, nempe indicatio curatoria eo recidet, ut *ſtaſin materiae podagricae removeamus*, *fibrasqve debilitatas roboremus*. Huic operi manum imponendo, ſemper prius inqvirendum eſt, num malum ſit recens vel iam inveteratum (§o. 16.). Prius enim adhuc curam admittit radicalem, poſterius vero palliativam tantum. Hinc *duo* erunt *problemata* in methodo curandi reſolvenda, nempe

1mum. Qvid medico faciendum *in podagra recenti*, qvae *curam radicalem* adhuc admittit?

2dum. Qvid ei faciendum *in malo inveterato*, ubi *cura palliativa* tantum ægrotum levare poſſimus?

§ 18.

CURA RADICALIS in PODAGRA RECENTI (per §um præced.) alia eſt tempore paroxismi, alia paroxismo iam evaneſcente.

§. 19.

Tempore paroxismi (§o. præced.) medicamenta in podagra recenti curam radicalem admittenti, ſunt ſeqventia:

Imo. EVACVANTIA, & qvidem.

1. *Venæſectio* in plethoricis & doloribus atrociſſimis inſtituenda; alio vero tempore hæc evacuatio nocet, qvo-

 niam

niam neqve cauſam i. e. qvalitatem ſangvinis vitiatam, neqve ſedem, nempe vaſa ſubtiliſſima tendinum & ligamentorum, neqve materiam mali imminuit, ſed potius exaſperat.

2. *Purgantia leniora & clyſteres emollientes, reſolventes*, in principio paroxismi & obſtructione alvi. Depurationes enim MSeae qvovis modo in hoc morbo ſunt promovendæ & materia atrox, prægravans, reſoluta per excretionem alvi impeditam evacuanda eſt.

3. *Diaphoretica blandiora.* Hæc remedia efficaciter reſolvunt materiam viſcidam & evacuant partes acres per tranſpirationem ex corpore, mediantibus vaſis cutaneis, magna qvantitate & inſenſibili forma, ut hoc modo paroxismus imminuatur, & malum auferatur. Horum in numero ſunt:

α. *Infuſa* theiformia *ex reſolventibus blandioribus*, ut infuſum ex 3fol. fibr. rad. gramin. chinae, ſaſſaparil. polypod. glycirrhiz. altheæ; HBæ ſcord. betonicæ, ſcabioſ. cort. citri, aurant. lign. ſaſſafras &c. item Decoctum panis, avenæ excorticatæ, pro potu ordinario.

β. *Eſſentiae reſolventes*, ut ſcord. 3fol. fibr. cent. min. fumariæ cum Tincturis martial. Reſolvunt enim viſcidum, qvando Martialia acre acidum abſorbent, ut dolores & ſtaſes imminuantur e. g.

Rec. Eſſ. ſcord. 3fol. fibr. Tincturæ martis cydon. aa ℥j. M. D. ad vitrum. Doſ. 40. 50. guttul.

γ. *Pulveres temperantes, reſolventes cum martialibus*, ut Mſia alb. antimon. diaph. ſuccin. alb. ppt. arcan. 2pl. Sal. polych. Sal. abſ. crocus martis aperitivus e. g.

R. Mſiæ

Rec. Mſiæ alb. ppt. Cort. chin de chin. aa ℥ij. Arcan. 2pl. ℥iiß. antim, diaph. croci martis aperit. aa ℈ij. M. F. pulv. Doſ. ℈j. 24. gr. ʒß.

IIdo. ALTERANTIA, potiſſimum, qvæ

α. *Viſcidum reſolvunt* & materiam peccantem ad evacuationem aptam reddunt. Sunt hæc formulæ præcedentes (No. 3. α. β. γ.)

β. *Dolorem imminuunt.* Hæc ſunt vel medicamenta interna vel externa.

a. *Mta interna* dolorem mitigantia ſunt ea, qvæ ſtaſin ſeu obſtructionem removent & materiam ſtagnantem reſolvunt, qvo facto, extenſio & dolor ceſſare cogitur & ſunt priora decocta & infuſa theiformia (No 3. α) allata. Item potus calidus, copioſus *Seri lactis* materiam ſtagnantem tartaream reſolvit & ad evacuationem aptam reddit, ut vaſa & fibrae ſenſiles haud amplius præternaturaliter extendantur & dolores imminuantur. In maximo gradu doloris, (qvando haud ſtragulorum ſuperincumbentium pondus ferre valet, & dolores lancinantes minantur) in caſu ſummæ neceſſitatis etiam opiata propinari posſunt leni doſi, ut MP. de Cynogl. Extr. opii &c.

b. *Mta externa* ſunt varia, in quorum numero probatiſſima & tutiſſima ſunt Pulveres contra eryſipelas externe applicati. Hæc enim medicamina poros non obſtruunt, ſed potius tranſpirationem promovent, calorem conſervant, materiamqve reſolvunt viſcidam, ut e. g.

R, Pul-

℞ec. Pulveris flor. ſamb. melilot. Farinæ fabarum aa ℥j. Pulveris lycopod. ceruſſæ aa ℥ß. Myrrh. ʒiij. camph. croci a ℈ß. M. F. Pulv.

Non nullis etiam ſubjectis conueniunt linimenta ſpirituoſa ex ſpiritibus alcalicis volatilibus reſolventibus & catapl. emollientia cum ſaponaceis & paregoricis ut e. gr.

℞ec. Spiritus cochl. ℥ß. C. C. Salis *ci urinoſi aa ʒj. theriacæ androm. ℈ß. M. F. Linimentum reſolvens & roborans.

§. 20.

Poſt paroxismum (confer. §um 18.) Medicamenta in podagra recenti adhibenda ſunt ea, qvæ

1. *Fibras pedum debilitatas roborant* tam externe qvam interne.
   α. Externa Mta roborantia ſunt linimenta ſpirituoſa e. g.
   ℞ec. Spiritus ſerpilli, lumbricorum volatilis aa ℥ß. Eſſ. caſtor. ʒij. Balſ. peruv. ʒj. M. F. Linimentum.
   β. Interna Mta roborantia ſunt. Pill. Becheri, Stahl. qvæ viſcidum reſolvunt & cruditates ex inteſtinis evacuant. Item Mta amara & reſolventia martialibus iuncta e. g.
   ℞ec. Eſſ. ariſtol. rotund. Tincturæ Salis tartari aa ʒiij. Eſſ. pimp. alb. ʒj. M. D. ad vitr.

2. *Tumorem pedum* a debilitate fibrarum ortum *removent*; & ſunt roborantia externa ac interna præcedenti no. α. β. allata.
3. *Tophos podagricos auferunt* reſolventia & diſcutientia e. g.
   ℞. Empl. ſapon. Barbetti ℥ij diaph. Mynſichti ℥j.
4. *Paroxismum redeuntem impediunt.*

a Venæ-

a. Venæſectio ante aeqvinoctium vernale. Sangvinem enim abundantem evacuando melius vaſa ſeſe conſtringunt & depurationes MSeæ fiunt majori gradu, ſicqve geneſis viſcidi & materiæ acris impeditur. Etiam cucurbitæ proſunt, qvæ ſangvinem ad pedes vaſa dilatando determinant & tranſitum ſangvinis promovent ſtaſinqve in pede impediunt.

b. Reſolventia, laxantia & antacida. Hæc enim primas vias purgando & gluten viſcidi imminuendo, depurationem MSeæ promovent e. gr.

Rec. Rad. pimp. alb. tarax: ariſtol. rotund. aa ℥ij. HBæ marrub. alb. chamædr. chamæpit. fumar. abſynth. aa Mj. Flor. tarax. P. j. Sem. aniſi ℥iij. Cort. citri ℥vj. Lign. Saſſaf. Fibr. helleb. nigr. aa ℥ß. Rad. bryon ℥j. Rhab. oriental. ℥vj. Agar. alb. Salis tartari aa ℥iij. C. C. gr. m. F. Species pro vino medicato.

c. Specifica e. g. Decoctum antipodagricum Vintobonenſe, Decoct. rad. pareiræ brav. bacc. iunip. contus. morſulae antimoniales Kunkelii, agunt reſolvendo & roborando.

d. Frictiones pedum, qvæ paroxismum impediunt & reſolvendo humores vaſaqve dilatando, ſtaſin removent.

e. Diæta congrua, evitando omnia ea, qvæ cauſæ mali anſam præbent & §o. 10. allata ſunt, ut ebrietas, cibi viſcidi, venus nimia, animi pathemata graviora &c.

§. 21.

CURA PALLIATIVA in MALO INVETERATO (per §um 17.) tribus abſolvitur momentis, nempe mitigando paroxismum, impediendo reditum ejus crebriorem & deniqve retroceſſum materiae podagricae ab indebita medicatione cavendo.

1. *Reditus paroxismi crebrior* impeditur per Medicamenta (§o præced. No. 4. a. b. c. d. e.) allata.

2. *Paroxismus mitigatur* reſolvendo materiam morbificam, eliminando ex corpore eam & leniendo dolores (per §um 19. no. II. α. β.)

3. *Receſſus miasmatis podagrici cura* (conf. §um 24.) variat, prouti cauſæ hujus retroceſſionis ſunt comparatae.

§. 22.

Producere poſſunt hanc retroceſſionem materiæ podagricæ.

a. Narcotica & opiata incongruo tempore adhibita.

b. Refrigerantia & incraſſantia progreſſum materiae podagricae impedientia.

c. Conſtringentia ſpirituoſa, qvae humores coagulant & materiam podagricam ineptam reddunt ad evacuationem.

d. Medicamenta debilitantia, qvorſum pertinent purgantia (§o. 12.) vomitoria, ſudorifera, Vſectio majori gradu adhibita.

hibita. Hæc evacuantia debilitant vires & humores ex pedibus ad alias partes nobiliores determinant.

e. Emplaſtra & cataplasmata poros obſtruunt cutaneos ac tranſpirationem in parte affecta infringunt.

§. 23.

Hæc materia podagrica, per Medicamenta repellentia (conf. §um præced.) repulſa, multa & periculoſa creat mala. Sic materia caput petens *Apoplexiam* producere poteſt ab obſtructione univerſali in cerebro & nervis ſentientibus; *Paralyſin*, *convulſionem* & *tremorem* ab obſtructione particulari in nervis moventibus; *deliria* & *debilitatem* ab obſtructione cerebri & impedita ſecretione ſpirituum; *Sopores* ab obſtructione cerebri nervos ſentientes & moventes comprimente. *Aſthma* & *tuſſis* evenit qvoqve, qvando materia podagrica pulmones & bronchia obſtruit. *Pleuritis*, *peripnevmonia* a ſtaſi materiæ in vaſis pleuræ & pulmonum timenda erit. *Nauſea* & *Vomitus* ab obſtructione vaſorum gaſtricorum ventriculi malum etiam augebunt. *Anxietas* vero ab impedito ſangvinis tranſitu per ſyſtema venæ portarum in epate ſuborta infeſtabit hypochondria & longam novarum indies qværelarum cataſtrophen ludet. *Tormina* a ſtaſi materiæ in inteſtinis nidulantis generabuntur: nec minus *Suffocatio* a compreſſione veſicularum pulmonalium ingresſum Aëris liberum in pulmones impediet.

§. 24.

In CURA *receſſus miasmatis podagrici* (§o. 21. No. 3.) ſemper attendendum eſt ad cauſas retroceſſionis, qvæ ſi eſt

1. Ob-

1. Obſtructio pororum cutaneorum in pede ab emplaſtris & pingvibus, cura abſolvatur emollientibus internis & externis; haec enim fibras emolliunt vaſaqve dilatant & materiæ podagricæ novum tranſitum parant.

2. Robur vitale deficiens ex Vſectione, vomitoriis, purgantibus male applicatis; curatur per ſtimulantia, irritantia & cardiaca; ut Decoctum ʒfol. fibr. Decocta aromatica, veſicatoria, frictiones, cucurbitae, qvæ affluxum humorum majorem inducunt, vaſa dilatant & materiam morbificam evacuant.

3. Viſcera qvædam materiam podagricam ad ſe rapientia. In hac retroceſſionis cauſa proſunt epiſpaſtica, frictiones & balnea pedum, qvibus affluxus humorum fit major verſus pedes & viam materiæ podagricæ exituræ monſtrat atqve

FINEM.